REDACȚIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și următórele Birourĭ de anunciurĭ:

În Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. În Hamburg: Karolyi & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr.

— Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială

RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

(Numĕr de Duminecă 43)

„GAZETA“ iese în fiăcare di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă 2 fl.* pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.

Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 235.—Anul LXIII. **Brașov, Duminecă 22 Octomvrie (4 Noemvrie).** **1900.**

O datorință negligeată.

Va fi sciind, de sigur, ce dice scriitorul corespondenței privitóre la afacerea dela Corniareva, pe care o publicăm mai jos, când își începe scrierea cu cuvintele: „Slab stăm cu corespondenții“!... „vor fi murit raportorii vechĭ și nu avem sucrescență“!...

E trist în adevĕr, că deși generația din timpurile mai din urmă, putem dice că e tot mai mare în numĕr și mai înaintată în multe privințe, în ce privesce însuflețirea spre o muncă mai viuă, mai hotărîtă și mai constantă întru apĕrarea drepturilor nóstre naționale și a luminărei poporului în cultura națională, fiă cu condeiul în pressă, fiă prin graiul viu apĕrând și reclamând înaintea forurilor competente drepturile poporului, carĭ de atâtea-orĭ sunt încălcate, lasă mult de dorit.

Prea adeseorĭ se întâmplă nedreptățirĭ și ilegalitățĭ, ce se sĕvêrșesc la umbra puterii celor din fruntea administrației politice, fără ca poporul sĕ fiă consciu de nedreptatea ce i-se face și sĕ aibă cunoscință de drumul pe care sĕ procédă, pentru a-șĭ puté recâștiga dreptul sĕu. Acésta din causa lipsei de povețe și îndrumări din partea fiilor eșițĭ din sînul lui.

„Slab stăm cu corespondenții! Vor fi murit raportorii vechĭ și nu avem sucrescență“. Semnificative sunt cuvintele acestea ale autorului corespondenței de care am amintit mai sus. Căcĭ în adevĕr, casul cu congregația dela Lugoș, ca sĕ nu se afle adecă din cățĭ au fost acolo unul, care sĕ raporteze diarelor române asupra interesantului decurs al acelei adunărĭ a comitatului Caraș-Severin, nu este un cas isolat. Deși avem adĭ atâția ómenĭ cu carte, nu numai odată se întâmplă înse, că lucrurĭ de însemnătate și interes național rĕmân necunoscute din pricină, că se negligéză de a-se raporta diarelor.

E dureros, că trebue sĕ constatăm acest indiferentism și lipsă de interes față de causele nóstre publice, ce pare a-se manifesta tot mai mult. Dér sperăm, că acésta este numai o apariție trecĕtóre și vom vedé în curĕnd mai mult zel și însuflețire în împlinirea datorinței, ce cade asupra tuturor acelora dintre noi, carĭ într'o privință séu într'alta pot sĕ stea în serviciul poporului și națiunei nóstre, fiă cu pana, căutând pe cât numai se póte a servi pressa națională a nóstră spre a fi cât mai bine în curent cu cele ce se întêmplă printre Româniĭ dela noi; fiă prin oferirea puterilor lor spirituale întru ajutorarea poporului nostru atât de asuprit și nedreptățit din partea adversarilor și atât de avisat la sprijinul fiilor luminațĭ eșițĭ din sînul sĕu.

Cu cât mai mult fiă-care dintre noi își va face și înțelege mai bine datorința sa, cu cât fiă-care își va sci alege mai potrivit locul, unde sĕ-șĭ dea concursul sĕu amĕsurat puterilor de carĭ dispune, cu atât tăria nóstră de resistență va fi mai mare și progresul nostru în viitor mai sigur.

Revista politică.

O afacere fórte importantă preocupă de un timp încóce nu numai cercurile politice din Viena și Budapesta, dér și diplomația. Este *afacerea construirei căilor ferate bosniace*, care s'a desbătut în mai multe consilii ministeriale ținute în Viena și care până acum nu s'a resolvat încă definitiv. Construirea acestor linii se face și din punct de vedere strategic militar și este un pas înainte al Austro-Ungariei în provinciile ocupate. Nu-i mirare dér, décă el este urmărit cu cea mai viuă atențiune de puterile semnatare ale tratatului din Berlin, și îndeosebĭ de Rusia.

Cum-că Rusia dă o deosebită importanță acestei cestiunĭ, se vede și de acolo, că organul ministeriului rusesc de esterne „Petersburgskija Vjedomosti“ publică cu óre-care mulțumire, că Turcia nu vré sĕ dea concesiune a-se construi linia ferată strategică în Sandjacul Novibazar peste teritorul Limului. Décă scirea acésta s'ar confirma, atuncĭ ar cădé din planul construirilor partea de liniă spre Salonic.

Cei mai supĕrațĭ sunt Ungurii, fiind-că construirea liniei Serajevo Mitrovitza este un fel de recompensație pentru Ungaria față de linia Bugojno-Spalato, care servesce interesele austriace.

O telegramă din Berlin spune, că tratările cu Pórta asupra construirei numitei linii s'au început deja. Despre resultat însĕ nu se scie nimica, afară de scirea publicată de fóia ruséscă.

Rĕmâne însĕ neîndoios, că afacerea acésta va da încă mult de lucru celor douĕ guverne din statele dualiste, cu atât mai vîrtos, că încep a-se ivi și a se da pe față îngrijirĭ și temerĭ în unele țĕrĭ balcanice față de planul nouelor căi ferate.

*

Cetitorii noștri sciu, că guvernul a pregătit un proiect de lege privitor la *inarticularea declarațiunei archiducelui moștenitor* Francisc Ferdinand, făcută cu prilejul căsĕtoriei sale. Conform așa numitelor legĭ de casă ale dinastiei de Habsburg, archiducele luând în căsĕtoriă pe contesa Sofia Chotek, așa-dér încheiând o căsĕtoriă morganatică séu neegală în rang, nicĭ soția sa, nicĭ fiiĭ, ce lise vor nasce, nu vor avé drept la tron.

Proiectul de lege amintit s'a pus spre desbatere în dietă. Deja cu sĕptĕmânĭ înainte de a-se începe desbaterea, gazetele oposiționale kossuthiste au pornit o strașnică campaniă diaristică în contra inarticulărei, pe motiv, că proiectul de lege din cestiune ar submina „suveranitatea națională maghiară“ și ar „résturna cu fundul în sus ordinea succesiunei la tron“. Încă de pe atuncĭ s'a pus în vedere o combatere vehementă a proiectului în dietă.

Așa s'a și întêmplat. Dieta a început Marțĭ desbaterea. După raportor, cel dintâiŭ orator, care s'a ridicat, a fost Francisc Kossuth. El s'a folosit de tóte armele, ce și le-a putut câștiga, pentru a combate proiectul, care, după el, tinde a introduce în legile Ungariei o disposițiune a casei austriace, „fórte îngrijitóre“ și „periculósă“ din punct de vedere constituțional.

Desbaterea s'a continuat în ședința de Miercurĭ. Ea a fost fórte interesantă, căcĭ oratorilor din oposiție li-a rĕspuns ministru-președinte într'un discurs lung. Coloman Szell a dis între altele, că, ce-i drept, căsĕtoria morganatică nu e cunoscută în Ungaria, dér nu e mai puțin adevĕrat, că legile ungare nu opresc familiei domnitóre folosirea ei, ba primindu'o în praxă, ea a devenit lege prin us. Legea de casă, care vorbesce despre căsĕtoria acésta, nicĭ nu e proprie o lege, ci un statut, o colecțiune a usurilor și regulelor din 1839 privitor la afacerile familiare ale casei domnitóre. Nu póte fi dér vorba, ca în acésta sĕ se cuprindă ceva, ce ar contradice art. de lege din 1733, care reguléză succesiunea la tronul ungar, fiind-că acest drept de succesiune este regulat numai și numai de legile Ungariei.

Mare sgomot și neliniște a produs în sînul deputaților din stânga, când ministru-președinte a declarat: „Orĭ cât de dureros ar fi, orĭ cât de mult regret și eu, *soția archiducelui Francisc Ferdinand nu póte fi nicĭ-odată regina Maghiarilor*. Acésta este *o cestiune definitiv resolvată*“.

Desbaterea asupra proiectului se continuă în ședința de adĭ.

*

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Patriă.

— Bate toba! bate toba! strigară copiii din mijlocul uliței, unde se jucau în țĕrînă și începură sĕ alerge nebunaticĭ la audul sunetului de tobă.

— Audĭ, bate toba în sat, mamă Ióná, dise Flórea de unde sta la vorbă cu mama Ióna și cu Fira, sub un dafin umbros.

— Ce-o mai fi și asta Flóreo? întrebă mama Ióna.

— Ce e, nu e bine, mamă Ióná, că dela un timp încóce nu vedĭ, că nu mai merg treburile calea lor? Când un sub-prefect, când un căpitan, când un om de-ai stăpânirii trec mereu prin sat cu birurĭ nóue, cu rĕnduirĭ de tot felul... Mamă Ióná, écă o sĕ vedĭ, că n'a fost numai vorbă din lume, ce-am audit eu alaltă-erĭ.

— Și ce-ai audit, Flóreo?

— Am audit, mamă Ióná, că are sĕ fie rĕsboiŭ și că au de gând sĕ-i ia pe toțĭ pe ai noștri, câțĭ sunt la oștire.

— Tacĭ Flóreo, sĕ nu vorbescĭ într'un ceas rĕu.

— Dómne, mamă Ióná, vorbesc și eu ce-am audit. Ba mai deunădĭ vizitiul boerului mĭ-a spus, că a vĕdut cu ochiĭ lui armata muscăléscă, când a fost la oraș. Se spunea, că Muscaliĭ au de gând sĕ trécă Dunărea, pentru ca sĕ se bată cu Turciĭ, că vor sĕ ia și pe ai noștri cu ei, că de nu se vor duce ai noștri la Turcĭ, vor veni Turciĭ la noi și că în curĕnd va fi rĕsboiŭ, că nu-i glumă.

—... Dér n'audĭ mamă Ióná, cum bate toba, par'că-ar veni mai spre noi.

Nu trecŭ mult și vĕdură venind pe uliță pe șeful de garnisónă cu un sergent și cu un toboșar.

— Bună diua, dise șeful de garnisónă, venind spre el.

— Bună diua, rĕspunseră femeile sculându-se.

— Aci e Vlad?

— Nu e aci, rĕspunse mama Ióna. S'a dus de-adĭ diminéță cu vitele la câmp.

— Și când vine?

— De séră.

— Atuncĭ sĕ facĭ bunătate sĕ-i dai ordinul ăsta și sĕ-i spui sĕ vie mâne la companiă. Domnul sergent a venit într'adins sĕ le dee de scire, dér pentru-că nu e aicĭ, atuncĭ nu face nimic, numai mâne sĕ nu lipséscă.

— Bine, maică, o sĕ-i spui, — dér de ce i-o fi chemând?

— De! sciu și eu, mamă Ióná. Aud și eu prin a lume, că are sĕ fie rĕsboiŭ. Și luându-șĭ diua bună plecară câte trei pe uliță înainte pe la case de soldațĭ.

Femeile îngrijate tăcuseră. Flórea mai vorbărĕță vorbi cea dintâiŭ.

— Ai sĕ vedĭ, mamă Ióná, că tot o sĕ fie ce spuneam eu, o sĕ facă rĕsboiŭ; nu de géba îi chiamă pe ei la companiă cu ordin într'adins.

— O fi, maică, dise mama Ióna. Se vede, că nu mai vrea Dumnedeu cu noi, și oftă din adênc biata femeiă.

Dér cum sĕ nu ofteze, când avea pe Vlad soldat?

El era singurul ei ajutor, căcĭ mama Ióna era vĕduvă. Vlad era copilul unui vecin, rĕmas orfan de părințĭ încă de mic. Tot cam p[illegible] atuncĭ rĕmăsese vĕduvă și m[illegible] Ióna și fiind-că nu avea copi[illegible] o fetiță, pe Fira, l'a cresc[illegible] ea. Nu i-a fost bunătat[illegible] tită. Vlad era bun și [illegible] grijia de casă, de [illegible] pămêntul, așa, c[illegible] țise orfan pe [illegible] nu simțise ne[illegible] vĕduvă cu [illegible]

Se dice, că îndată după-ce dieta a isprăvit desbaterea acestui proiect de lege, în sesiunea de acum (a 4-a) nu se vor ţiné, decât şedinţe formale şi cel mult décă se va desbate budgetul pe 1901. Va urma opoi *ultima sesiune a dietei*, care va dura până către primăvară, când se vor orêndui alegerĭ generale dietale.

Deja de pe acum se observă o mare *nelinişte în sînul partidelor maghiare* şi între deputaţii diferitelor grupărĭ din parlament. Cei-ce până acum s'au bucurat de dulcea pâne a deputăţiei alérgă cu limba scósă prin cercurile în carĭ au fost aleşĭ ub Banffy, pentru-ca sĕ-şĭ cârpéscă popularitatea şi sĕ-şĭ pregătéscă terenul de a fi realeşĭ din nou.

Banffyştii mişcă tóte pietrile, mai ales în Ardeal, unde nădăjduesc sĕ scótă din urnă cel puţin încă odată atâţĭ deputaţĭ aderenţĭ ai lui Banffy, care tot se mai pórtă cu gândul de a ajunge éräşĭ în fruntea trebilor ţĕrii. Dér nu se lasă mai pe jos nicĭ cei din partida poporală, carĭ şĭ-au aruncat ochii asupra Secuimei, unde partida acésta începe a-se organisa cu putere, deşi i-se pun tot felul de piedecĭ, ba s'a întêmplat chiar, ca o adunare convocată de partidul poporal în Sĕcuime sĕ fiă oprită.

După cum s'au pornit deja de pe acum lucrurile, viitórele alegerĭ de deputaţĭ promit a fi estraordinar de sgomotóse, căcĭ de data acésta nu este vorba numai de o luptă între partida guvernului şi partidele din oposiţiă, ci şi de o luptă la cuţit între grupurile din partida dela putere: tiszaiştĭ, szelliştĭ, banfiyştĭ etc. Bun e Dumnedeu, dér capete sparte şi cóste rupte vor fi destule în viitórea luptă electorală.

*

In Viena s'au adunat la începutul sĕptĕmânei *representanţii industriei din Austria* într'un congres, la care au luat parte: ministru-preşedinte Koerber, ministru de comerciŭ, locţiitorul Austriei-de-jos, representanţii ministeriilor de interne, căi ferate, agricultură şi justiţiă, apoi delegaţii camerelor comerciale şi de industriă din Viena, Graz. Linz, Olmütz, Troppau, Reichenberg, Eger, Cracovia şi Spalato. Afară de aceste persóne oficiale, au fost de faţă şefii tuturor reuniunilor şi asociaţiunilor de industriaşĭ. Numai Cehii au lipsit.

Congresul acesta, care s'a ţinut în toiul mişcărilor electorale, a fost folosit de ministru-preşedinte Koerber pentru a ţiné un discurs politic *asupra situaţiunei în Austria.* El a rostit o adevĕrată vorbire-program şi pentru-ca sĕ căştige inimile, s'a solidarisat aşa-dicênd cu dorinţele şi aspiraţiunile industriaşilor. Luând cuvêntul el mărturisi, că s'a înşelat în presupunerea sa, că interesele economice ale Austriei vor contribui a apropia partidele politice şi a micşora efectele stricăcióse ale certelor şi luptelor politice interióre. Silinţele guvernului de-a fi mijlocitor între partide, s'au zădărnicit şi obstrucţiunea în parlament a împiedecat orĭ-ce lucrare roditóre a acestuia. Lucru trist este acesta, dise Koerber, fiind-că aicĭ nu se tractéză de mai puţin, decât de esistenţa mai departe a aşedămintelor constituţionale. După tóte aceste Koerber a început sĕ ameninţe. El dise, că un parlament, care nu creéză nimic, ci causéză numai cheltuelĭ poporaţiunei, face ca constituţia sĕ fiă dispreţuită, şi ridică întrebarea, décă binele statului şi al popórelor sale nu cere un scut mai bun decât acela, ce l'a dat constituţia şi activitatea în parlament. A mai dis Koerber, că guvernul stă pe basa legii şi că *cestiunile de naţionalitate* nu se pot resolva decât prin lege.

Cuvintele acestea au fost pronunţate la adresa Cehilor, cărora Koerber le spune indirect, că n'au sĕ-şĭ caute vindecarea plângerilor lor, decât numai pe calea parlamentară şi că zadarnice le sunt speranţele la o satisfacţiă prin concesiunĭ şi ordonanţe separate.

Din cuvintele ministrului-preşedinte austriac se vede, că guvernul se aştéptă din nou la isbucnirea obstrucţiunei, însĕ la acésta el rĕspunde cu spărietórea folosită în timpul ultim în Austria, cu §-ul 14.

*

Din *Bucovina* sosesc scirĭ înveselitóre cu privire la mişcarea fraţilor noştri de acolo în ajunul alegerilor pentru parlament. Representanţii partidului poporal naţional cutrieră ţéra întrégă, chemând poporul la adunărĭ, unde îi arată calea, ce are sĕ urmeze când va bate óra alegerilor. Unul dintre cei mai iubiţĭ fruntaşĭ ai Românilor bucovinenĭ, d-l Dr. G. Popovicĭ a fost rênd pe rênd la Dorna, Câmpulung, Humor, Sucéva, Rădăuţĭ şi Storojineţĭ. Pretutindenĭ a ţinut adunărĭ marĭ şi s'a sfătuit cu poporul asupra alegerilor. Dênsul a ţinut cuvêntărĭ frumóse, pline de poveţe scumpe pentru poporul nemiluit şi orĭ unde a păşit, a fost întêmpinat cu dragoste adevĕrată.

Prin satele din ţinutul Rădăuţului au început deja alegerile de electorĭ. Fóia partidului poporal din Bucovina este informată, că Românii se ţin bine şi aleg preoţĭ şi bărbaţĭ, carĭ vor glăsuì numai pentru Dr. G. Popovicĭ.

*

In *China* lucrurile sunt tot încurcate, deşi din parte chinesă se vestesce, că curtea împĕrătéscă ar dori pacea. Representanţii puterilor în Peking s'au întrunit dilele trecute, ca sĕ decidă asupra condiţiunilor de pace. S'au stabilit 12 puncte ca condiţiunĭ fundamentale. Intre aceste sunt: o despăgubire de 400 milióne taël; instituirea de funcţionarĭ strĕinĭ pe lângă vice-regii chinesĭ; arestarea principelui rebel Tuan; înăbuşirea rĕscólei Boxerilor în timp de 3 lunĭ; China va recăpĕta atuncĭ Mandsuria; controlarea de către puterĭ a venitelor din vămarĭ şi sare; o garnisónă de 2000 soldaţĭ streinĭ în Peking pe cheltuiala Chinei; reîntórcerea împĕratului şi împĕrătesei Chinei în Peking şi deschiderea tuturor porturilor de mare a comerciului strĕin.

Intrebarea este acum, décă condiţiunile aceste vor fi primite. In cas contrar de sigur complicaţiunile se vor mărì.

Demisiunea directorului Virgil Oniţiu. In sĕptĕmâna acésta sa petrecut la şcólele române din loc un incident regretabil. D-l director gimnasial Virgil Oniţiu şĭ-a dat pe neaşteptate demisiunea din postul de director, în urma unor neînţelegerĭ invite între Direcţiune şi Eforia şcólelor. Actul de demisiune a fost înaintat Joi Consistorului din Sibiiu şi în aceeaşĭ di şi corpului profesoral.

Faţă cu actul demisiunei, conferenţa profesorală a decis cu unanimitate a se înainta Consistorului următorul conclus:

„Faţă de casul neaşteptat al abdicerei d-lui director V. Oniţiŭ, conferenţa profesorală îşĭ esprimă adênca sa *părere de rĕu*, că relaţiunile între Onorata Eforiă şcolară şi între Direcţiunea şcólelor nóstre medii, relaţiunĭ, *a căror influinţă o simte şi corpul profesoral*, în timpul din urmă au ajuns într'o stare aşa de încordată, încât au necesitat retragerea d-lui V. Oniţiŭ din postul de director; mai departe, conferenţa recunoscênd, că în timpul de şése anĭ împliniţĭ, de când se află în fruntea şcólelor medii, d-l V. Oniţiŭ şĭ-a împlinit cu *devotament* şi *conscienţiositate* chemarea de director, contribuind din tóte puterile la *progresul moral şi intelectual* al institutelor conduse de dênsul, precum şi la *ridicarea prestigiului* acestor institute, îşĭ exprimă deplina sa ***încredere*** faţă de dênsul, ***consimţind şi în casul de faţă cu procedura sa,*** — şi în fine rógă pe Venerabilul Consistoriu, ca avênd în vedere pe de o parte meritele d-lui director V. Oniţiŭ pentru şcólele nóstre, éră de altă parte interesul bine înţeles al acestor şcóle, sĕ nu'i priméscă demisiunea, ci sĕ ia mĕsurile de lipsă pentru delăturarea inconvenientelor, carĭ au causat acéstă dimisiune, restabilind relaţiunea, ce a esistat între directorul şcólelor nóstre şi între Eforia şcolară înainte de întrarea în vigóre a „Regulamentului pentru afacerile interne ale organelor administrative“ dela şcólele nóstre centrale, aprobate de Venerabilul Consistoriu archidiecesan în 3 Ianuarie a. c.“

In afacerea dela Corniareva.

Slab stăm cu corespondenţii! Despre decursul frumósei şi memorabilei Congregaţiunĭ din Lugoş, nicĭ într'un diar nŭ am cetit un un raport detaiat. Vor fi murit raportorii vechĭ şi nu avem sucresciută? Dér avem în Lugoş cel puţin 20 doctorĭ şi universitarĭ absoluţĭ! Grozavĭ în ale toaletei. — Domnĭ completĭ, — *de ce nu's şi de pană tot aşa?*

Vĕd, că foile strĕine raportézä: că judele de instrucţiă *Sipos* a deţinut pe preotul din Corniareva *Nistor Brinzei*, pentru-că ar fi dis la ascultare, că are la spate 4000 de ómenĭ şi nu lasă sĕ se facă mĕsurătura islazului. Adevĕrul e, că părintele Brinzei nicĭ nu a fost de faţă, când s'a întêmplat împuşcarea ómenilor, de aceea nicĭ nu a putut fi tras sub cercetare, ca acusat. S'a resuscitat însĕ o scenă dintr'o şedinţă a representanţei, la care a luat parte şi părintele *Brinzei* şi atuncĭ el în vorbirea sa a dis: „că nu lasă sĕ se mĕsure islazul si de va ajunge la puşcăturĭ, el va fi cel dintâiŭ, care îşĭ va ţiné pieptul în faţa glónţelor.“

Dis'a părintele aceste cuvinte din hyperzel, séu din nesocotinţă — nu scim — destul, că le-a dis, dér în faptă mĕsurăturile s'au început şi nicĭ părintele, nicĭ ómenii nu s'au opus, — şi nimenĭ nu s'a provocat la părintele séu la cuvintele lui din acea şedinţă, şi nimenĭ nu a adus întêmplarea cu împuşcăturile în legătură cu părintele Brinzei, care s'a purtat fórte pasiv în tótă afacerea.

Spiritul de denunţare, care, durere, graséză şi adĭ în fosta graniţă, — a făcut sĕ fiă citat şi părintele la judele de instrucţie. Nicĭ nu scim în calitate de acusat, séu ce Dómne! Intrebat de d-l *Sipos* despre vorbirea din representanţă, părintele a recunoscut cele scrise mai sus, ér adausele subversive le-a negat.

Până aicĭ nimic rĕu nu s'a întêmplat şi precum nu a deţinut judele pe nicĭ unul din 68 acusaţĭ ca făptuitorĭ, — nicĭ de denţinerea părintelui Brinzei nu putea fi vorbă. Când însĕ 'i puse judele de instrucţiă ultima întrebare obicĭnuită: — mai

---

ajutor. Il iubia mama Ióna — ca pe copilul ei; ér el ţinea cu casa mamei Iónei, ca cu a lui.

— Bună séra, Firo, dise Vlad, venind pe pórtă cu vitele dela câmp.

— Bună séra, Vlade, rĕspunse Fira, dér faţa-i era îngrijată.

— De ce eştĭ tristă, Firo? Ce veste?

— Rea, Vlade.

— Rea! Ce, ér mai cântă vre-o [illegible]ăină ca cocoşiĭ ca alaltă-erĭ? Orĭ [illegible] înecat vre-o raţă, orĭ Fira a cu[illegible]riĭ pe dos şi acum trebue sĕ-i [illegible]

[illegible]de, Vlade, nu rîde, că [illegible]

[illegible]cĭ ce e, Firo?

[illegible] trebue sĕ te ducĭ [illegible]r ordinul.

[illegible]năpaste! Ce, [illegible]nd bat eu [illegible] de un an de când sunt militar — atâta lucru, Firo - e flóre la urechiă.

— Flóre la urechiă! dicĭ tu, dér alta nu scĭĭ. Tu nu scĭĭ, că vĕ chiamă, ca sĕ vĕ ducă la rĕsboiŭ.

— La rĕsboiŭ?

— Da, la résboiŭ...!

...— Eĭ! şi atuncĭ... ce-ar fi, décă ar fi la rĕsboiŭ?

— Dér vedĭ... Spune lumea, că la rĕsboiŭ e rĕu pentru câţĭ se duc... Dómne! Vlade, tu par'că nu scĭĭ, că rĕsboiu e vorbă rea, dise ea şi faţa-i era îngrijată.

Vlad stătù pe gândurĭ.

— Dér lasă, Firo, că de e sĕ mĕ duc la rĕsboiŭ, apoi n'am de ce mĕ plânge. La teoriă ne spune, că „datoria soldatului este sĕ mérgă la rĕsboiŭ“; apoi nu de geaba sunt eu soldat. Mâne aşa-dér trebue sĕ plec? Ia sĕ vĕd şi eu ordinul.

— Lasă că nu e nimic, dise el după-ce cetì. Ne chiamă ca se ne dea în primire muniţia de serviciŭ. Fiĭ pe pace, Firo, că şi asta nu-i decât vorbă din lumea ce n'atre, alt nimic de făcut.

A doua di Vlad încălecà de diminéţă şi plecà la companiă.

Se întórse după trecutul seriĭ. Mama Ióna şi Fira-l aşteptau de mult cu masa.

— Bună séra, mamă Iónă, bună séra Firo.

— Bine-ai venit, rĕspunseră ele. Urmà o tăcere.

— Ce veste, Vlade? întrebà mama Ióna.

— Veste... bună, mamă Iónă.

— Şi de ce v'au chiămat adĭ la companiă?

— Pentru ca sĕ ne pregătim de ducă.

— Atuncĭ, va sĕ dică, tot n'a fost numai vorbă ce s'a audit, că au de gând sĕ vĕ ia.

— Ba a fost chiar adevĕrat.

După aceea Vlad le spune cum, adunându-i la companiă, i au pus pe toţĭ la rênd şi căpitanul a venit şi le-a spus, că fiind ţéra în primejdiă, Domnitorul a dat ordin, ca tótă armata sĕ mérgă sĕ o apere. „Acésta este datoria nóstră“ a dis atuncĭ căpitanul. De adĭ în trei dile aveau sĕ se adune din nou la companiă şi gata pentru drum. Restul dilei l'a petrecut regulând fie-care muniţia lui de serviciŭ.

— Ne-a dat în urmă drumul sĕ mergem la casele nóstre şi sĕ venim peste trei dile.

Vlad era gânditor.

— Fă-ţĭ inimă bună, Vlade, îi dise mama Ióna, că bun e Dumnedeu. Póte s'or astêmpĕra lucrurile, póte nu vĕ veţĭ duce — póte n'o mai fi rĕsboiŭ.

După musă, Vlad ca în tot-déuna încălecà şi plecà cu vitele la câmp. După-ce ajunse la păşune, descălecà dete drumul boilor şi priponì caiĭ.

In alte nopţĭ, după-ce rênduia vitele la păscut, fluera odată, de

ai ceva de spus? — părintele rĕspunse: mai am aceea, că *şi de aci înainte nu voiŭ concede mĕsurarea islazului.*

De bună sémă părintele a voit sĕ-şi arate statornicia părerei şi convingerei, d-l *Sipos* însĕ a aflat în acésta observare *„amenințare cu comiterea unei crime“* şi l'a deținut şi trimis în arestul din Teregova. Actele au ajuns la tribunal, unde prin intervenirea mai multor bărbațĭ ai poporului, a străbătut părerea, că din observarea finală a părintelui *Brinzei* lipsesce „forța“ şi aşa nicĭ nu póte fi „amenințare cu comiterea crimei de opunere contra autorităței“ — căcĭ la opunere se cere „forța“. In acest mod, după o sĕptĕmână, au reîntors actele la județul din Teregova şi părintele Brinzei a fost pus în libertate. Pentru astfel de interpretații eronate — se închide un preot român. Nu-i cu cale!

Intr'aceea autoritățile administrative au mâncărimea, ca încă sub durata investigațiunei şi până a nu se spăla sângele vĕrsat, sĕ forțeze mĕsurarea şi spre acest scop au trimis 30 de gendarmĭ şi mai mulțĭ în Corniareva, căcĭ autoritatea statului şi ordinea publică cere sĕ nu se cedeze. Dér fibirĕul dórme şi dormind apasă autoritatea statului, şi notarul provocător încă e tot în Corniareva — tot spre „liniştirea“ populațiunei. Nicĭ asta nu-i cu cale. — Unde şi cum se va sfêrşi, vom vedé; noi dorim administrațiă strictă, dér justă şi nepartială, — pacea va veni de sine.

ibi.

O voce bulgară.

Sub titlul „Adevĕrata stare a lucrurilor“, *„Narodny Noviny“* din Belgrad publică un remarcabil articul din péna unui Bulgar, care este cunoscut ca luptător devotat al prieteniei sêrbo-bulgare.

Estragem din acest articul următórele:

Sgomotul infernal şi sĕlbatic al aşa disului comitet macedonean, nu este periculos numai pentru pace, ci décă nu se pune capĕt *acțiunei acestei propagande criminale,* vor fi în pericul chiar şi capetele Suveranilor. Vede óre acésta guvernul bulgar? Vede el óre că aşa disul comitet macedonean va prăpădi cestiunea macedonénă?

Acest comitet de altfel n'a sciut nicĭ odată şi n'are nicĭ cea mai mică noțiune despre întinderea geografică a Macedoniei. El nu este alt-ceva, decât o adunătură de „patrioțĭ“, după cum se cualifică ei înşişĭ; adevĕratul nume ce li-se cuvine însĕ în realitate, ar fi de: „nisce criminalĭ adevĕrațĭ“. Trebue decĭ sĕ se pună capĕt acestui comitet macedonean, când nu e noroc, ca sĕ vadă el însuşĭ rĕul ce face. Fie-care guvern bulgar, care s'ar gândi puțin mai serios, ar fi pĕtruns de acest adevĕr şi ar fi de acord cu părerea nóstră; guvernul actual însĕ se pare că nu scie sĕ vadă acest lucru.

Eu urăsc lucrarea acestui comitet şi din faptul că el a devenit stat în stat, ceea-ce el nu merită prin nimic. Il urăsc încă şi din punctul de vedere, că prin acțiunea sa neomenéscă şi fără de suflet n'a reuşit la altceva, decât sĕ fie denumit: *„un comitet criminal“*. Nicĭ un alt merit nu şĭ-a câştigat, ér pe de altă parte a risipit şi prăpădit sume marĭ de banĭ. Lucrul însĕ pentru care îl urăsc cel mai mult şi îl despreţuesc este, că *prin lucrarea sa criminală a pus stavilă unei ințelegerĭ adevĕrate şi durabile între Serbia şi Bulgaria.* Adevĕrul este, că se pun multe pedecĭ şi din alte părțĭ pentru nereuşita acestei ințelegerĭ, tóte însĕ ar dispare, décă n'ar esista aceştĭ „comitadjii“. Serbia şi Bulgaria se consumă în luptele lor reciproce şi mutuale şi în fine vor dispare şi popórele lor. „Comitadjiĭ“ nu vĕd acésta. Nu vĕd, ceva mai mult, că ei sunt groparĭ ai cestiunei macedonene.

Serbia şi Bulgaria trebue sĕ lucreze în comun şi de acord pentru liberarea fraților lor încă subjugațĭ. Acésta cu atât mai mult, cu cât Vidinul, Sofia, Pernic, Breznic, Terv, Radomir şi Kinstendif au întrat în corpul statului bulgar, deşi se scie, că ele sunt locuite de o populațiă sêrbă. Decĭ Bulgaria este datóre a face concesiunĭ Serbiei în aşa disa cestiune macedonénă, cu atât mai mult cu cât Serbia a fost deja odată amar trădată după încheierea unei convențiunĭ. Un guvern însĕ nepopular şi slab, după cum este guvernul bulgar actual, este incapabil de a înscrie şi a pune pe drapelul sĕu şi soluțiunea acestei cestiunĭ importante, de însemnătate istorică. Serbia şi Bulgaria trebue sĕ mérgă mână în mână şi în tóte celelalte cestiunĭ. Ele trebue sĕ fie legate şi unite şi printr'o aliantă telegrafică şi postală, printr'un tratat de comerciu şi unire vamală şi în fine printr'o convențiune militară. Astfel gândesce fie-care adevĕrat Bulgar, care cunósce bine împrejurările din Bulgaria cu privire la politica esterióră. Bulgaria şi Serbia pot fi unite împreună sĕ scótă la o clipire de ochiŭ un sfert de milion de baionete pe linia de rĕsboiu, ér aceştĭ vulturĭ pot sĕ întêmpine pe teritoriul lor o armată de jumĕtate de milion soldațĭ strĕinĭ. Er când Bulgaria şi Serbia sunt aliate, nimenĭ nu se va puté juca aşa de uşor cu ele, după cum se face astădĭ. Bulgaria şi Serbia aliate ar însemna o confederațiă balcanică, de óre-ce nu numai, că ele sunt cele mai tarĭ în Peninsula Balcanică, ci sunt alăturea una de alta, şi nu esistă îndoială, că în acésta aliantă ar întra şi Muntenegrul şi Grecia.

Va părea póte ciudat, atât Bulgarilor cât şi Sêrbilor, acest limbagiu, ce ține un adevĕrat Bulgar. Autorul însĕ al acestor rêndurĭ este mândru de atitudinea şi părerea sa de față, căcĭ este convins că ea trebue sĕ constitue credeul pentru fiă-care Sêrb şi Bulgar. Pentru ca aceste idei însĕ sĕ se pótă realisa, trebue:

1 A se domoli şi distruge „comitetul macedonean“ din Sofia, care n'are nicĭ o rațiune de a esista şi care este prejudițios causei. 2. A doborî acest guvern bulgar de astădĭ, care este cu totul slab pentru orĭ-ce acțiune seriósă şi patriotică.

Ér acum credem, că este momentul şi pentru una şi pentru alta.

Politica Rusiei în China.

„Neue Freie Presse“ primesce următórele dela corespondentul sĕu din Petersburg:

Țarul şi familia sa se află tot în Livadia. Impĕratul nu se va întórce în capitală nicĭ pentru serbarea suirei sale pe tron (3 Noemvrie). Vilegiatura prelungită a Țarului pricinuesce óre-care lâncedélă în mersul tuturor afacerilor interne ale Rusiei, dér nu influințéză întru nimic cestiunile politice esterne, şi cu atât mai puțin cestiunea chinesă.

E evident, că Țarul Nicolae a căutat cu intențiă singurătatea, spre a se puté ocupa mai adênc de resolvarea acestei cestiunĭ fundamentale, care privesce întreg viitorul imperiului rusesc. In acéstă privință Țarul e propriul sĕu cancelar. El e însuflețit de marile probleme, ce întêmpină pe Rusia în Estremul-Orient şi în Oceanul Pacific şi se silesce singur sĕ le realiseze. Intréga întindere a acestor nisuințe, precum şi mijlócele şi căile pentru realisarea lor, nu sunt cunoscute orĭ-cui. Atâta e sigur, că împĕratul se ocupă de ideile, ce le-a desfăşurat fostul sĕu ministru de esterne, decedatul principe Lobanow-Rostowski, asupra viitorului Rusiei în Asia. Sunt aceleaşĭ idei, carĭ aŭ atras după sine amestecul chino-japones şi luarea în posesiune a Mandsuriei.

Prin uriaşa sa putere militară şi politică, Rusia caută sĕ-şĭ supună sieşĭ moralicesce teritoriile şi popórele Asiei rĕsăritene, cum a supus până acum pe cele din Asia centrală, fără a-se rĕsboi cu ele séu a-le subjuga formal. După acésta, alipirea acestor popóre la sfera de acțiune a Rusiei, va urma ca în virtutea unei legĭ naturale. In chipul acesta a cucerit Rusia, pe vremurĭ, întréga Siberiă, ér mai târdiu alte teritorii dela Taş-Kend, Samarkand; vor trebui sĕ urmeze China, Afganistanul şi Mandsuria.

„In acésta stă formula actualei politice rusescĭ urmărită de Țar in China, fără ca el sĕ rĕmână necredincios idealului sĕu de pace eternă“.

SCIRILE DILEI.

— 21 Octomvrie v.

Majestatea Sa monarchul sosesce astădĭ în Gödöllö. Lunĭ, în 5 Noemvrie va merge în Budapesta. Cât timp va şedé aicĭ, monarchul va da Lunia şi Joia audiențe.

„Patrioțĭ“ indginațĭ. In congregația comitatului *Neutra* groful I. *Eszterhazy* a făcut propunerea, ca congregația sĕ-şĭ esprime *indignarea* față cu „nemulțămitorii“ şi „nepatrioții“, carĭ au manifestat în cestiunea numelor de localitățĭ în „contra intereselor statului“. Bine, că scim, că a manifesta contra *maghiarisării,* însémnă a demonstra contra „statului“. Şi sĕ mai dică cineva, că nu ne aflăm în țéra condusă de cei mai „mintoşĭ“ ómenĭ din lume. „Patrioții“ din Neutra, carĭ au primit propunerea, s'au făcut vestițĭ pe vecie.

Turburărĭ țĕrănescĭ în România. „Constit.“ scrie: Agitațiunĭ s'au produs în comunele Lopatarĭ, Măgura, Gura Aninóiei şi Pârscov. Operațiunile controlorilor fiscalĭ, au fost pentru un moment suspendate. Erĭ diminéță, la prefectura județului, sosise scirea că ar fi temerĭ de agitațiunĭ mai seriόse în com. Ungarin, unde sătenii bătuseră pe agentul fiscal Casasovicĭ. Prefectul județului a plecat imediat la fața locului, însoțit de procurorul din Buzĕu, comandantul jandarmilor şi cu o companiă de infanteriă şi douĕ escadróne de cavaleriă. Trupele s'au oprit la Măgura şi sosirea lor a avut efectul de a potoli imediat agitațiunea, fără a se fi întrebuințat vre-o mĕsură óre-care. Procurorul a început ancheta asupra bătăii controlorului Casasovicĭ. Aséră comunele în agitațiă erau liniştite şi lucrările controlorului fiscal au putut începe. Ca mĕsură de precauțiune trupele vor rĕmâné în județ până la completa terminare a taxărei borhotului. adecă încă trei séu patru dile.

„Reuniunea economică din Orăştie“ va împărți în adunarea sa generală pentru anul de față, între membrii sĕi, următórele *premii:* 1) Douĕ premii de 10 cor. în aur, pentru acei membrii ai Reuniunii, carĭ vor dovedì, că au pus de nou în primăvara de față cel puțin 50 de altoi în grădinile lor. 2) Un premiu de 10 cor. în aur pentru acea şcólă de pomĭ, respective pentru acel membru al Reuniunei, care va dovedí mai mult spor în anul de față în o asemena şcólă. 3) Cinci premii de câte 20 cor. pentru acei membrii ai Reuniunei, — de aprópe séu de departe — carĭ vor dovedì, că şi-au cumpĕrat în anul acesta câte o vițeluşă de prăsilă de soiŭ curat Pinzgau séu Bern.

Biblioteca „Bunului Econom“. Sub titlul acesta a început sĕ apară în institutul tipografic „Minerva“ din Orăştiă o bibliotecă poporală în broşurĭ diferite. Prima broşură a apărut sub nr. 1 şi pórtă titlul „Povețe practice pentru întocmirea gospodăriei în moşiile micĭ comasate“, de *Isidor Blaga,* preot în Lancrĕm. Cuprinde 8 capitulĭ deosebițĭ în carĭ se arată, ce este a se face pentru a avé o bună gospodăriă şi plugăriă, după-ce se aşédă pe moşiă după o comasare. Dintre cele opt capitule re-

---

dóuĕ-orĭ, până ce-i rĕspundea vre-un prietin venit tot ca el pe câmp cu vitele. Se adunau aşa mai mulțĭ flăcăi şi în jurul unui foc făcut din cocenĭ uscațĭ şi adunațĭ de pe câmp, stau o parte din nópte de vorbă, de glume, de poveştĭ... Dér în séra asta Vlad nu era în voia lui, se simția obosit — caută loc sĕ se culce, găsì o clae de fên cosit, îndesì fênul în partea unde voia sĕ-şĭ pună capul, se 'nvĕlì în epângéua lui négră, se culcà şi încercà — sĕ dórmă.

Nóptea era blândă, liniştită! Nicĭ un vuet, nicĭ o şoptă. Singur Vlad era deştept, singur era neliniştit.

Şi în acea nópte se oglinda viéța lui tótă, o viață pacînică şi neturburată.

Negreşit, că nu trăia fără grijĭ! Muncia, dér muncia cu drag, căcĭ era pentru mama Ióna şi pentru Fira, — pe care le iubea el atât de mult! Bucuria şi fericirea lor erau culmea bucuriei şi fericiriĭ lui. — Un neajuns avusese şi el: miliția, dér şi acela era într'o vreme numai, că dór nu ține cât viața, ş'apoi toțĭ trec pe aci; écă o datoriă trecĕtóre.

Bietul Vlad nu mai avusese până atuncĭ alte nevoi. Cu gândul curat, cu inima voiósă, viața lui trecea în muncă, în iubire şi în linişte. — Dér în acea nópte era neliniştit, cum nu mai fusese vre-odată; avea un chin în inimă şi un neastîmpĕr în gând.

— „Rĕsboiŭ“ îşĭ dicea el cu nelinişte. Nu mai era îndoială; îi spusese chiar căpitanul. Rĕsboiŭ! Dér pentru-ce sĕ fie atât de chinuitor acest cuvênt? Abia de audise c'a fost vre-odată ca de un basm şi abia de-şĭ puté închipuì ce e. Ceea ce-i turbura gândul era frica, că s'a dus liniştea vieţiĭ. Işĭ aducea aminte de vorbele Firiĭ: „la rĕsboiŭ e rĕu pentru câțĭ se duc, rĕsboiul e vorbă rea“.

„Pentru câțĭ se duc“, decĭ el o sĕ se ducă şi ideia de plecare fù cea dintâiŭ, care-i turburà gândul. Aşadér o sĕ părăséscă casa, pe mama Ióna, pe Fira — pe Fira, pe care o iubia el atât de mult — ea, tótă nădejdea vieţiĭ şi fericiriĭ lui.

Va pleca, şi mult timp — ... cât timp nu va mai vedé el pe Fira? Că de! li-au spus că plécă, nu li-au spus nimenĭ când se vor întórce şi va sta departe.... póte o lună.... póte douĕ.... de ce nu şi un an? Ş'apoi rĕsboiul e rĕu pentru câțĭ se duc, adecă nu tot atâțĭ se întorc.....

Ah! avea dreptate Fira, rĕsboiul e vorbă rea. Va pleca, va trăì departe de Fira, va murì póte fără a o mai vedé....

Dér, pentru-ce e rĕsboiŭ? Pentru-ce trebue sĕ se bată? Căpitanul spunea, că inimiciĭ vor sĕ robéscă téra, dér unde sunt inimiciĭ? Óre lumea nu trăesce tot neturburată ca nainte? Nicĭ nu s'a audit de vre-o amenințare măcar.

Dér ce puté ințelege bietul Vlad din interesele atât de greu de nimerit ale unei țĕrĭ? Cum era sĕ vadă prin el însu-şĭ unde-i fericirea Patriei? Abia de scia sĕ cetéscă şi sĕ scrie, dela un dascăl de biserică, şi cuvêntul Patriă l'audise la teorie — îi rĕmăsese neînțeles cuvêntul dela teorie. Cu tóte astea — nu era fără inimă, iubia atât de mult pe ai lui cu carĭ trăise. Cum era el sĕ înțelégă nevoile Patriei înafară de nevoile celor ce iubia, cum era el sĕ iubéscă o ființă, pe care n'o cunoscea: Patria?

Ér lumea dormia în linişte învĕlită în lumina blândă a luniĭ, greerele, vecĭnic deştept, scârția un cânt abia de audit, mereu acelaşĭ — ca un murmur de mulțumire, pe când bietul Vlad, bietul copil, sta deştept, cu inima sbuciumată, cu gândul trudit de nehotărîrea sorțiĭ

producem pe cel întitulat „Casa, curtea și grădina“, din care cetitorii vor pute judeca folosul acestei cărticele.

Corul bisericei Sf. Treimĭ de pe Tocile (Scheiŭ) învită cu tótă onórea la producțiunea și petrecerea poporală împreunată cu dans, ce o va arangia în folosul fondului sĕu, Sâmbătă, în 28 Oct. v. (10 Nov. n.) 1900, în sala de Concerte (Redută).

Inceputul la órele 8 séra. Corul se dirigéză de învĕț. N. Oancea jun. După producțiune urméză dans. Prețul intrărei: de persónă 60 cr., de studențĭ 40 cr. Bilete se pot căpĕta la D. Eremias, la Librăria Ciurcu, la Casina română și séra la cassă. Suprasolvirĭ și oferte marinimóse se primesc cu mulțămită și se vor chita pe cale publică.

Programul producțiunei: 1. *a*) „Sună buciumul d'alarmă“, cor. bărbătesc de I. Simonescu. *b*) „Doina Olteanului“, cor bărbătesc de * * * 2. „Dela Herța 'n Dorhoiŭ“, anecdotă de Th. Speranță, declamată de G. Gal. 3. *a*) „Dumineca cea mare“, cor. bărbătesc de G. Georgescu — Kiriak. *b*) „Sai Române“, horă poporală, cor bărb. de * * * 4. „Arvinte și Pepelea“, comedie într'un act de V Alexandri. Persónele: D-nii N. Ardeleanu, G. Stinghe, și „Idil la țéră“ comedie într'un act de Juin și Flerx, persónele: D-l G. Mercheșan, d-ra El. Rĕșnoveanu, d-l L. Savu, d-ra M. Iliescu, d-l C. Florea, d-ra M. Suciu, d-l El. Pompeiu, d-l A. Sielariu, d-l Oct. Bogdan.

Comóră aflată. In comuna Brăeștĭ, jud. Buzĕu, locuitorul Grama Panait a găsit sub rădăcina unuĭ brad un borcan de aur, plin cu monete de aur și argint. L'a luat și dus acasă și după aceea luând un pumn din moneta găsită, l'a dus la Ivan Kristu, cârciumar în Brăeștĭ, spre a i-le schimba; acesta fiind un Bulgar i-a oprit monedele, spuind că-i va da costul, când va aduce tot borcanul. Omul desnădăjduit denunță casul autorităților, carĭ restituiră banii celui care i-a găsit.

Bólă epidemică. In școla de cadețĭ de honvedĭ din Oradea-mare a isbucnit o bólă periculósă. Dilele acestea s'au bolnăvit repede de vĕrsat (scarlatină) 16 dintre cadețĭ. Bolnavii au fost numaĭ decât despărțițĭ de către ceilalțĭ soțĭ. Intrarea și eșirea e oprită. Causa isbucnirei bólei nu e cunoscută.

Alegerea din Satele-Unite. Diarul „New-York Herald“, are o telegramă în care se anunță, că Bryan, candidatul la președința republicei Statelor-Unite, face un turneu politic prin statul New-York. Bryan a pronunțat într'o singură di 32 de discursurĭ. Cu tótă acéstă activitate a lui Bryan, *Mac Kinley* are asigurată, în apropiatele alegeri, o majoritate de vre-o 100 mii de voturĭ.

Voluntarii din Transvaal. O telegramă sosită din Triest spune, că vaporul „Styria“, a sosit acolo, avênd pe bord 361 de voluntarĭ, carĭ sau luptat în Africa de sud în rîndurile armatei bure. Aceștĭ voluntarĭ sunt olandezi, francesĭ, germanĭ, italienĭ, americanĭ și portogezĭ.

Cununii. D-l *Nicolae Ardeleanu*, tipograf-paginator în tipografia „A. Mureșianu“ și d-șóra *Maria Furnică*, amêndoi din Scheiŭ, se vor cununa mâne în Dumineca, în 22 Oct. v. la 12 óre din di în biserica S-tei Treimĭ de pe Tocile. Colegii sĕi iĭ adreséză prin acésta călduróse felicitărĭ!

— D-l *George Moldovean*, antreprenor de diferite lucrărĭ publice și d-ra *Elena G. Florea* se vor cununa mâne în 4 Nov. n. la órele 12½ în biserica Sfintei Adormirĭ din Brașovul-vechiŭ.

— D-l *Dumitru Dĕrstar* din Scheiŭ și d-ra *Ecaterina Dușa* din Brașovul-vechiŭ se vor cununa tot mâne la 10 óre a. m. în biserica din comuna natală.

— D-l *Ioan Perian* vice-notar în Borlova și d-ra *Eufrosina Mihai* din Caransebeș se vor cununa Lunĭ în 30 Octomvrie (12 Nov. n.) la 2 óre d. a. în biserica gr. or. din Caransebeș.

Logodnă. Ioan Cârcu învĕțător în Reteag și d-ra Lodovica Bezeriță din Arpașteu, anunță logodna sĕvĕrșită în 28 Octomvrie n. c.

Demonstrația înaintea statuei lui Krüger. In pavilionul transvaalian dela esposiția din Paris, s'a întêmplat Dumineca trecută un lucru, care nu prea face cinste Englesilor. In pavilion este espusă și o mică statuă a lui Krüger, dinaintea căreia se adună de obiceiŭ multĭ curioșĭ. Dumineca un grup numĕros de privitorĭ și-au arătat pe față simpatiile față de Krüger. Acésta însă n'a fost de loc pe plăcerea Englesilor, carĭ stăteau la o parte suprimându-șĭ mânia. De-odată însĕ ese din grupul Englesilor două fete englezóice și începură sĕ înjure pe cei-ce sĕ însuflețiau de Krüger, apoi apropiindu-se de statuă, avură nerușinarea de a-o scuipa. In urma acésta amicii Burilor s'au'simțit fórte neplăcut atinșĭ și se aruncară asupra englezóicelor demonstrante, cărora le săriră în ajutor compatrioții lor. Scandalului i au pus capĕt polițiștiĭ carĭ intervenind au arestat pe una din englese și o duseră la poliția în trĕsura închisă.

Constituire. „*Societatea română de cântărĭ și musică*“ *în Caransebeș*, în adunarea generală ținută la 14 (27) Octomvrie a. c. s'a constituit pe anul societar 1900/901 în următorul mod: Președinte: Nic. Velou; notar: Achim Aliontie; cassar Ioan Harambașa. Membrii în comitet: Nic. Popovicĭ, Ilie Românu, Marcu Hertila, Traian Ionașiu și Ioan Buru jun. — Gh. Bona, corist.

Predica unuĭ principe. Din Lipsca se scrie, că principele *Maximilian de Saxa*, care este și preot, a ținut dilele trecute o predică muncitorilor italieni din Plauen. Principele a vorbit contra Saxonilor, carĭ nu sunt de confesiunea catolică. Principele a arătat muncitorilor primejdia ce-i amenință, décă vin în atingere cu „necredincioșii“.

Militarĭ stenografĭ. In Germania sunt puținĭ ómenĭ cu învĕțătură, carĭ sĕ nu scie stenografa (adecă măestria de a sci scrie pe scurt, cum e vorba.) Acolo în tóte scólele militare stenografia e studiu obligat. In Anglia învață stenografia sub patronatul prințului Chonnaught. In Francia comandele de corp, încă au dat de curênd ordin, ca pe sub-ofițerĭ sĕ-i învețe acéstă măestrie.

Se caută un post de cantor. Suntem rugațĭ a publica următórele: Un absolvent al școlei cantorale din *Cernăuțĭ* și totodată esaminat și de veneratul protopop al Brașovului d-l Ioan Petric, cu purtărĭ bune, anunță, că în cas décă s'ar afla aicĭ în Brașov séu în împrejurimile Brașovului un post vacant de cantor, dênsul s'ar angaja bucuros, avênd a se prepara și pentru nisce esamene de gimnasiu. Doritorii a se adresa la Administrațiunea „Gazetei Trans“.

Concert. Mâne, Dumineca, în 4 Noemvrie n. musica orășenéscă va concerta la restaurantul Redutei. Inceputul la 8 óre séra; întrarea 40 banĭ.

Despărțirea D-lui V. Gr. Borgovan de Bucurescĭ.

D-nul V. Gr. Borgovan, cunoscutul și distinsul profesor de pedagogie, trebuind sĕ plece la Bêrlad, ca director al școlei normale de învĕțătorĭ de acolo, și-a luat diua bună dela elevii sĕi în diua de 7 Septemvre la școla „Enachiță Văcărescu“, fostă școlă de aplicație pe lângă școla normală de Institutorĭ.

Pe lângă elevii școlei primare, luaŭ parte la acéstă despărțire cea mai mare parte din absolvenții școlei normale de Institutorĭ, aflațĭ astădĭ în Bucurescĭ, carĭ au ținut sĕ arate și cu acéstă ocasiune simpatiile lor sincere, bunului profesor.

D-l *Gheorge N. Costescu*, noul director al școlei „Enachiță Văcărescu“, a cel dintâiŭ cuvêntul și aduce omagiĭ din partea colegilor sĕi d-lui Borgovan. Etă câteva trăsăturĭ din cuvêntarea d-lui Costescu:

Iubițĭ colegĭ,

Noi, aceștia dela fost'a școlă de aplicație, ne simțim datorĭ sĕ vĕ mulțumim, că a-țĭ venit în număr cât se póte mai mare, ca sĕ aducețĭ împreună cu noi prinos de recunoscință unuia dintre profesorii noștri, care a fost sufletul școlei normale de institutorĭ.

Nu e nevoie sĕ vĕ spun ceea-ce a făcut d-l Borgovan pentru școla primară și normală, pentru-că i-ațĭ fost elevĭ, l'ațĭ vĕdut la muncă, v'ațĭ încăldit o bucată de vreme din entusiasmul lui cald, i-ațĭ vĕdut mai în urmă — în mișcarea pedagogică dela noi — ródele străduințelor sale și nu cred sĕ se găséscă un singur învĕțător dela un colț la altul al țĕrii, care sĕ nu scie, că d-nul Borgovan a muncit cu strălucit triumf sĕ netedéscă drumul, pe care noi sĕ ducem mai cu înlesnire carul instrucțiunii primare.

După-ce d-l Costescu atinge în câteva cuvinte rolul școlei normale de institutorĭ și al d-lui Borgovan, în mișcarea didactică din România, adaogă:

De alt-fel Istoria nepărtinitóre îșĭ va da bine séma de munca depusă și va caracterisa cum trebue direcția și activitatea pedagogică a școlei normale de Institutorĭ, direcție și activitate trasă și alimentată de d-l Borgovan.

Ceea-ce eu regret cu acéstă ocasiune este faptul, că împrejurările n'au iertat pe toțĭ colegii noștri, pe tóte acele dece promoțiunĭ ale școlei normale de Institutorĭ, sĕ vină aci la școla de aplicație, unde au simțit cele dintâiŭ tremurăturĭ ale dăscăliei, unde li-s'a desĕvêrșit, atât pe cât posibil a fost sĕ se desĕvêrșéscă, educațiunea profesională, și aci, împreună cu toțĭ, sĕ salutăm pe cel care pléca și sĕ-i spunem, că adênc întipărit în sufletul și în inimile nóstre român zelul sĕu, ideile sale și întréga sa activitate școlară, — că un câmp larg de observațiunĭ ne lasă, mulțămită cărora, nădăjduim, sĕ înțelegem și mai bine și mai lesne rostul carierei nóstre dăscălescĭ!

Adresându-se copiilor, d-l Costescu, le spune între altele:

Pe voi, dragĭ școlarĭ, v'am adunat aci, sĕ vĕ spunem, că iubitul nostru Director ne părăsesce: se duce în altă parte sĕ învețe alțĭ școlarĭ și alțĭ învĕțătorĭ. Voi, cei mai marĭ, ațĭ vĕdut din istoria țĕrii, pe care o învățațĭ în cărțile de cetire, că au fost unii ómenĭ, carĭ au luptat și și-au vĕrsat sângele pentru patriă; au fost însĕ alțiĭ, ca: Asachi, Lazar și Heliade, carĭ au făcut școle și au muncit viéța întrégă pentru ele. Pentru aceea, atâta vreme cât va trăi școla nóstră româ

néscă, numele lor se va pomeni cu respect de toțĭ copiĭ, carĭ învață carte. Acei dintre voi, carĭ nu se vor lăsa de învĕțătură, vor ceti mai târdiŭ în alte istorii, în paginĭ marĭ și frumóse, tot ceea-ce a făcut d-l Borgovan pentru școlă. Păstrați-vĕ, dragĭ copiĭ, o amintire neștérsă și, în șóptele vostre de rugăciune către Dumnedeŭ, nu uitațĭ sĕ-i strecurațĭ numele, căcĭ pentru binele vostru a muncit mult!

Adresându-se către d-l Borgovan, d-l Costescu sfîrșesce astfel cuvêntarea:

Și acum, iubite d-le Borgovan, ne-ai arătat drumul datoriei, vom rĕmâné devotațĭ povețelor, ce ne-ai dat. Ideile D-tale s'au rĕsfrânt și s'auĭ mplântat adênc în inimile nóstre! De D-ta ne rĕmâne cea mai frumósă și mai plăcută amintire, de munca D-tale cea mai sinceră admirațiune! Étă mărturisirea, o mărturisire pornită din inimă, pe care elevii D-tale ți-o fac la acéstă despărțire, tristă ocasie adusă de vultórea împrejurărilor.

Sĕ trăescĭ Domnule Borgovan!

Aci, corul școlei intonéză: *mulțĭ anĭ trăéscă!*

Domnul Borgovan, adênc emoționat rĕspunde, mulțumind elevilor sĕi de acéstă probă de iubire și amintesce curiósa coincidență între activitatea și durata școlei de Institutorĭ din Berlin condusă de Diesterveg și cea din Bucurescĭ, ambele trăind câte 14 anĭ. Plécă dela școlă, unde atâția anĭ a muncit cu drag, mulțumit în suflet, că și-a împlinit misiunea și a avut elevĭ, carĭ l'au înțeles.

După acésta, cu cele mai vĕdite regrete și cu cea mai sinceră emoție, elevii

---

și de nevoile ce de aci înainte aveau sĕ-i turbure seninul trăit și dorit al vieții.

Trecuseră cele treĭ dile; a doua di trebuia sĕ plece.

— Firo, dise Vlad, nu-mĭ e atât că plec, de n'ar fi că mĕ despart de tine și nicĭ nu m'așĭ gândi, că în rĕsboiŭ din câțĭ se duc, nu se întorc toțĭ, de nu m'ar chinuĭ amarul, că de-oiŭ murĭ, nu te voiŭ mai vedé și vețĭ rĕmâné singure pe lume, tu numai cu mama Ióna. — Vedĭ, tu, Firo, e bună mama Ióna și nu sciu ce a-șĭ face sĕ-o vĕd mulțumită, dér — Firo, eu pe tine te iubesc cu tótă nădejdea.

Eu n'am alt pe lume, decât pe tine. Mâne mĕ duc. Nu sciu când voiŭ veni, — de voiŭ veni, dér sĕ scĭĭ, Firo, că eu cât voiŭ fi pe lume, mĕ voiŭ gândi la tine.

Am un gând... un gând neclintit nu ți-l'am spus nicĭ-odată — dér adĭ... Firo, de-o vré Dumnedeŭ sĕ mĕ întorc, am gând sĕ té fac mirésa mea... vrei tu, Firo?

— Da, Vlade, vreau.

— Vrei? A! Cât 'mĭ pare de bine. Atuncĭ fiind-că și tu vrei, vorba nóstră sĕ fie sfântă. Firo, jurĭ tu sĕ rĕmâi nemăritată până voiŭ veni eu.... orĭ până vei avé scire, că am murit?

— Jur, Vlade.

— Décă-i așa, jur și eu, că de mi-e scris sĕ mĕ însor, alta pe lume nu voiŭ avé, decât pe tine.

O licărire trecu în inima întunecată a lui Vlad, ca un suris de alinare pe-o față suferindă.

Când va veni, gândia ea, Fira va fi mirosa lui, a lui pentru totdéuna. Ea a voit, ea a jurat, ea iubita lui, că-l va aștepta până ce va veni — și de ce sĕ nu vie? Dór nu e așa de crud rĕsboiul, mulțĭ se reîntorc, — dér póte, cum dicea mama Ióna, s'or astîmpĕra lucrurile, și n'o mai fi rĕsboiŭ. O! da, va veni, va veni, nădĕjduia el; Fira-l aștéptă, Fira-l iubesce și când va fi reîntors acasă, atuncĭ — o! atuncĭ.... Cât de fericit fŭ Vlad într'o clipă de gândire. („Albina“).

(Va urma.) **Virgil Sroscărescu.**

și-au luat rĕmas bun dela mult simpaticul lor profesor. A doua ḑi, la 7 óre diminéța, l'au întimpinat la gară și presentându-i un frumos buchet de florĭ, i-au urat drum bun în spre Bârlad.

Asistent.

O apariţiune misteriósă.

Ne aflăm într'o lume materialistă, și n'ai sĕ te preumbli multă vreme, păn' ce dai de ómenĭ, al căror principiu de viață îl determină singur legile positive ale materiei, basate pe esperiența de tóte ḑilele.

Lucrurile ce cad în cercul esperienței, ce se vĕd, ce se pot cântări și supune celor cincĭ simțurĭ fisice ale omului, acelea le studiéză în mare parte omenimea astăḑĭ; tóte celelalte, ce se ridică d'asupra materiei și-s transcedentalĭ, le privesce de hipotetice și ca atarĭ necompetente pentru domeniul sciinței. Déră esperiența ne arată în viață multe fenomene, ce le veḑĭ, simțĭ, te mișcĭ și afli sub impresiunea lor, fără de-a le puté afla *causa causali*, după legile fisice și mechanice cunoscute până astăḑĭ de sciința naturală.

Pentru ilustrare aduc un cas concret, petrecut în comuna Cățălul-român, în fața mai multor ómenĭ și înaintea subscrisului.

Intr'una din ḑilele lunei c. vine o porană la mine, care locuia într'o colibă sub póla Meseșului, și-mĭ povestesce, că în casa ei de-o sĕptĕmână nu e lucru bun, căcĭ necurmat i-se aruncă în căsuță aci petrii, aci cucuruzĭ, mai crumpene (cartofĭ), mai morcovĭ, — că i-a stricat toțĭ ochii dela feréstră, — avea sĕrmana numai o singură feréstră lângă ușă, — căcĭ coliba era făcută într'un țĕrmure de deal.

Momentan cugetând, că aiuréză, o întreb, că mai veḑut'au și alții lucrul acela? — Ea îmĭ rĕspunde, că toțĭ vecinii pot mărturisi, căcĭ și în vĕḑul lor s'a aruncat și se aruncă neîncetat în căsuță petrii și cucuruzĭ.

Femeia decĭ mĕ provócă, ca sĕ merg și sĕ-i sfințesc casa, adecă sĕ-i fac feștaniă, căcĭ ea se teme a ședé mai mult în casă fără feștaniă. Observ, că ea, cu tóte că-șĭ făcuse căsuța de vre-o 10 anĭ, încă nu șĭ-a fost făcut de rĕnd ca sĕ-o și sfințéscă după obiceiul creștin.

Merg drept aceea însoțit de cantor, fĕt și o mulțime de vecinĭ și încep slujba sfințirei de apă.—Ce sĕ vedĭ însĕ? Pe la mijlocul slujbei, étă că rĕsare ca din pĕmênt o piatră în mijlocul casei, fără ca sĕ facă nicĭ un sgomot, ér la sfîrșitul slujbei, când am gătat cu rugăciunile, și voiam a-o mângăia pe biéta femeiă, ca sĕ șĭ pună tótă nădejdea în Dumneḑeu, și sĕ nu se témă de nimic, căcĭ fără voia și scirea lui Dumneḑeu — după vorba Scripturei — un fir de pĕr nu cade de pe capul nostru, étă de nou, că din direcțiunea unui pĕrete sĕ aruncă spre noi un cucuruz și cade rostogolindu-se în mijlocul odăii, în vĕḑul tuturor celor din casă. La câte-va ḑile după acestea printr'un foc iscat, nu se scie din ce, a ars căsuța respectivă.

Tot acea apariţiă misteriósă s'a repetat mai apoi în două rêndurĭ la casa unui alt poporan, ce locuesce nu departe de cea cu pricina, spărgêndu-se și acolo ferestrile, — precum însu-mĭ le-am vĕḑut și mi-a povestit respectivul poporan, că i-s'au asvîrlit din diferite direcțiunĭ în casă mai mulțĭ cucuruzĭ.

In amêndouĕ aceste casurĭ nu póte fi vorba de ceva demonstrațiă cu spargere de ferestri de către óre-carĭ indiviḑĭ cu simțĕminte dușmănóse, — ambele case fiind așeḑate afară din comună, și locuitorii acelor case fiind nisce ómenĭ sĕrmanĭ și pacînicĭ; déră și de-altmintrelea în comuna nóstră nu s'a pomenit, ca sĕ-șĭ rĕsbune cine-va prin spargere de ferestri.

Am voit a aduce la cunoscință On. public cetitor acest cas misterios, ce pe cale empirică nu se póte deslega, ci numai admițĕnd o causă motrice supranaturală, ce nu póte fi decât numai de spirit. Se póte, că ómenii sciinței naturale sĕ zimbéscă la așa ceva, și sĕ nu încreste serios nicĭ acéstă aporiţiă spiritistică, ca și multe altele asemenea acesteia.

Eu bine sciu, că sciința îșĭ are domeniul sĕu, déră îșĭ are și credința sa, — esperimentez fenomenele, déră din ele conchid la o causă nevĕḑută, vĕd și pipăesc fenomenul, déră pe nevĕḑute deduc și în mod logic confirm causa fenomenului. Acum, décă causa pe cale naturală nu-o pot esplica, după legile fisice, — am sĕ admit ca putere motrice, pe basa legilor de causalitate, o putere superióră naturei, ce nu póte fi alta, decât de spirit. — Spiritismul déră, ḑică lumea sciută ce va vré, esistă, și se manifestă prin acțiunĭ, ce pe cale naturală nicĭ-când nu se pot deslega.

Cățălul român, luna Oct. 1900.

Grațian Flonta,
preot rom.

Convocărĭ.

Despărțĕmêntul „Alba-Iulia" al reuniunii înv. gr. cat. din archidiecesa de Alba-Iulia și Făgăraș îșĭ va ține adunarea de tómnă Sâmbătă în 17 Nov. n. c. în scóla română din Galda superióră, la care sunt rugațĭ a participa toțĭ învĕțătorii acestui despărțĕmênt, d-nii preoțĭ ca directorĭ școlarĭ și alțĭ binevoitorĭ și sprijinitorĭ ai învĕțĕmêntului poporal.

Program:

1) La 8 óre asistarea la serviciul divin. 2) Prelegere practică cu elevii școlei din loc prin d-l înv. A. Șeușan. 3) Deschiderea adunării prin președinte. 4) Cetirea apelului nominal. 5) Cetirea procesului ververbal din adunarea precedentă. 6) Raportul președintelui despre mersul reuniunei archidiecesane în general și în special despre desp. A.-Iuliă. 7) Disertațiune de Victor Dregan înv. în Coșlar eventual alte disertațiunĭ insinuate. 8) Incassarea taxelor curente restante, și eventual primirea de membrii fundatorĭ și ajutătorĭ. 9) Raportul cassarului și bibliotecarului. 10) Legitimarea membrilor înaintea presidiului față de abonamentul la „Fóia Scolastică". 11) Discusiune asupra prelegerei practice și disertațiunilor. 12) Alegerea persónelor carĭ vor diserta în adunarea viitóre. 13) Starea locului adunării de primăvară. 14) Alegerea a doi membrii pentru verificarea procesului verbal. 15) Eventuale propunerĭ. 16) Alegerea oficialilor despĕrțĕmêntului conform § 23 litera *a*) din statute. 17) Inchiderea adunării.

I. Panpu, președinte. *George Spătăcean*, not. desp.

*

Reuniunea femeilor române gr. or. din Bran și jur îșĭ va ținé ***adunarea generală** Duminecă în 29 Octomvre st. v. a. c. în Bran*, localul „Parsimonia" la 2 óre p. m.

La acésta se invită cu tótă stima a lua parte atât Dómnele membre, cât și Onor. public sprijinitor al scopului măreț, ce-l urmăresce Reuniunea.

Bran, în 19 Oct. 1900.

In numele comitetului:

Letiția Stoica, presedintă. *N. Runcean*, secretar.

Literatură.

A apărut *Manual complect de agricultură rațională* de *Dr. George Maior*, profesor de agricultură la școla centrală dela Ferĕstrĕu și la Seminarul Nifon din Bucurescĭ.

Vol. I. **Agrologia** séu agricultura generală. Carte didactică aprobată de ministerul agriculturei din România, prețul 5 coróne.

Vol. II. **Fitotechnia** séu cultura specială a plantelor. Carte premiată de Academia Română în sesiunea generală 1899 cu premiul Nasturel-Hĕrescu, prețul 8 cor.

Vol. III. **Zootechnia** séu cultura generală și specială a vitelor cornute dimpreună cu lânăria și lăptăria, prețul 8 cor.

Vol. IV. **Economia rurală** séu organisarea moșiilor marĭ și micĭ, prețul 8 coróne.

Cartea de față, deși în 4 tomurĭ deosebite, dér formézā un singur tot și tratéză despre agricultură din tóte punctele de vedere, din tóte țerile locuite de Românĭ. Ea este scrisă într'un limbagiu ușor popular cu terminii culeșĭ din însușĭ graiul poporului agricol. Este decĭ o carte, care n'ar trebui sĕ lipséscă din biblioteca nicĭ unei scóle confesionale române, căcĭ ea forméză cea mai bună lectură pentru învĕțătorĭ și preot și conține esplicațiunile și povețele de dat poporului muncitor asupra tuturor cestiunilor, ce privesce agricultura și orĭ-care din ramurile ei. De asemenea o recomandăm comunelor românescĭ și tuturor institutelor culturale ale nóstre.

[1] Se póte căpĕta dela Tipografia nóstră și dela libraria W. Krafft Sibiiu cu prețurile de mai sus + 1 cor. porto pentru tóte 4 volumele.

ULTIME SCIRI.

Londra, 2 Noemvrie. Cabinetul a fost constituit astfel: Lordul Salisbury, prim-ministru și păstrător al sigilului privat; d-l Ritchie, ministru de interne, marchizul de Landsdowne, ministru al afacerilor strĕine; d-l Brodrick, ministru de rĕsboiŭ; contele de Selborne, ministru al marinei.

Paris, 2 Noemvrie. O depeșe din Hong-Kong anunță, că un uragan violent s'a abătut asupra Anamului; 600 de persóne au fost ucise; 4850 de ómenĭ sunt fără adăpost.

Barcelona, 2 Noemvrie. Numĕroșĭ locuitorĭ din Sarria s'au unit cu bandele carliste. O manifestațiă carlistă a avut loc la Vila Franca.

Kroonstad, 2 Noemvrie. Un detașament bur compus din 150 de ómenĭ, a impresurat, în diminéța ḑilei de 28 Octomvrie, avangarda unei colóne englese venind din Geneva. Acéstă avangardă se compunea din 90 de ómenĭ. Ea a fost luată de Burĭ, carĭ au atacat, prădat și incendiat trenul de poștă venind din Capetown.

Aliwalnorth, 2 Noemvrie. După scirile din urmă, o luptă a avut loc între trupele englese și detașamente de burĭ, lângă Hemingsfarm în apropiere de Odendalstroom.

ECONOMIA.

Bólele găinilor.

— Fine —

5. *Căderea penelor* e o bólă, care se deosebesce cu totul de năpîrlirea penelor, căcĭ acésta, adecă năpârlirea penelor în fiă-care an de douĕ orĭ, primăvara și tómna, e însușire naturală a tuturor sburătórelor. Décă însĕ galița îșĭ perde penele în alt timp al anului și, décă este și ceva lânceḑită, atuncĭ aceste sunt semnele bólei, care o și slăbesce pe mai mult timp.

Bóla acésta o vindecăm cu o nutrire bună, pe lângă asta avem sĕ mestecăm în apa curată de beut, într'un litru, o lingură mică de acid carbolic, dându-le de mâncare curechiŭ (varză), macriș, séu în lipsa acestora, tărîțe cu oțĕt, puțin sărate.

6. *Durerea de picióre* se póte ivì din rĕcélă, séu din sburatul din locurĭ mai înalte, când cu tótă greutatea trupului se lasă pe picióre. In ambele casurĭ durerea piciórelor se póte vindeca prin ungerea lor cu spirt de canfor.

7. *Inălbirea crestei* o putem cunósce ușor, când observăm, că marginile crestei găinii se albesc și se sbîrcesc, lățindu-se pe trup și, décă nu o vindecăm la timp ușor o și prăpădesce. Bóla acésta periculósă causéză un burete licăitor, care nu se póte vedé cu ochiĭ liberĭ și, care ajungênd la crestă se înmulțesce ca tóte speciile de burețĭ, nespus de repede. Găinile atacate numai decât sĕ se despartă de celelalte și, décă bóla nu-i încă prea lățită, sĕ spălăm crésta găinilor bolnave mai de multe-orĭ, pe ḑi cu apă mestecată cu carbol și după-ce se uscă, le vom unge cu o tinctură de iod. In casul, când bóla este deja prea lățită, e bine a ucide găinile bolnăvite și a-le îngropa cât mai afund în pămênt, ca sĕ nu se molipséscă și celelalte.

8. *Colera* este o bólă de tot periculósă și molipsitóre așa, că décă nu ne îngrijim de timpuriu, tóte găinile pot sĕ cadă jertfă acestei bóle lipicióse.

Décă vedem ivirea bólei, numai decât sĕ le despărțim și sĕ le dăm celor neatacate apă mestecată cu carbol și ținêndu-le la loc curat, ér celor bolnave încă le vĕrsăm din apa acésta și le băgăm și în gură diminéța și séra într'o lingură mică 10 picăturĭ de paregoric și 5 picăturĭ de spirt camforic. Medicamentele acestea se capătă din farmaciă (apotecă).

9. *Moții de picióre*. Bóla acésta constă în umflarea piciórelor, care se fac solzóse. Găina molipsită de acéstă bólă sufere de mâncărime mare, nu mănâncă, nu bea, se slăbesce iute și în urmă pere. Bóla o vindecăm curățind cu un cuțit tîmpit scórța de bubă, o adunăm cu grijă și o aruncăm séu în foc, séu o îngropăm afund în pămênt, după aceea ungem cu unsóre de săpun procurată din farmaciă, piciórele bolnave, și când scórța de bubă s'a curățit pe deplin de pe picióre, le ungem cu peruviam balsamic.

Acestea sunt bólele cunoscute ale găinilor, care însĕ o económa bună le póte încunjura, décă: ține cotețul curat, îngrijesce de o nutrire regulată, de apă próspĕtă și curată.

Reghianul.

Administrarea pădurilor.

Articulul de lege XIX din anul 1898 dispune cu privire la administrarea pădurilor din partea statului următórele regulĭ mai însemnate:

Tóte pădurile comunelor, bisericilor, școlelor, particularilor, societăților ș. a., carĭ nu trec peste 5000 de jugĕre catastrale, pe viitor se vor administra din partea statului, prin comitetele și adunările generale comunale, silvicultorii cercualĭ cu comisiunile silvanale și comisiunile administrative comitatense.

Comitetele comunale se aleg de către proprietarii respectivĭ de pădure séu de adunarea generală, și constau din câte un președinte, un econom, un cassar, un notar și câte cincĭ membri, dintre carĭ unul póte înlocuì și pe președinte, când acesta lipsesce. Comitetele numite se aleg din trei în trei anĭ și sunt în prima linie rĕspundĕtóre pentru afacerile încredințate lor.

Președintele conduce ședințele comitetului și ale adunării generale și-l represéntă în tóte afacerile în fața organelor mai înalte; notarul scrie protocólele comitetului și ale adunării generale, face conspectele de lipsă pentru folosirea materialului din pădure, pórtă corespondența de lipsă cu autoritățile mai înalte, compune preliminarul și socotéla anual ș. a., cassarul pórtă socotelile de lipsă despre venitele și spesele avute cu administrarea pădurei, ér economul administréză materialul de lemn și fructele din pădure.

Peste tot adunarea generală ține câte două ședințe ordinare: tómna și primăvara. Afară de acestea se mai țin și alte ședințe ordinare, când sunt lucrurĭ mai grabnice, carĭ nu sufer amânare. In ședințele adunărei generale se hotăresc tóte afacerile, carĭ se referesc la administrarea séu vinderea materialului din pădure. Tóte hotărîrile se iau cu maioritatea celor presențĭ. Adunarea generală mai hotăresce la început și asupra acelora, carĭ sunt îndreptățițĭ de a fi luațĭ în conspectul proprietarilor de pădure

Décă un proprietar de pădure are lipsă înteţită de ceva material de lemn, comitetul conchiamă numai decât pe membrii sĕi la o şedinţă, în care se pertractéză rugarea proprietarului. Hotărîrea se ia la protocol şi apoi se publică adunărei generale. Acésta la rêndul ei încă pertractéză rugarea şi décă o află de dreptă, 'i-se şi acórdă lemnele cerute. Hotărîrile acestea se comunică apoi comisiunei silvanale, care provede pe cel îndreptăţit cu licenţia de lipsă pentru pădurit. Fără a se solvi preţul lemnelor pe jumĕtate, nimenĭ nu póte căpéta licenţa de pădurit.

In modul acesta se urméză tot-déuna la acordarea lemnelor din pădure. Mai întâiŭ hotăresce comitetul, apoi adunarea generală cu învoirea comisiunei silvanale, care prin silvicultorul sĕu, trebue sĕ pregătéscă şi un plan deosebit, pentru tăieturile mai marĭ din pădure.

Lemnele de foc tăiate din pădure se fac mai întâiŭ grămedĭ prin proprietarii respectivĭ, apoi se preţuesc de comitet şi fie-care proprietar înainte de a-şĭ lua grămada din pădure, trebue sĕ plătéscă preţul aceleia pe jumĕtate la mâna cassarului. Banii astfel incassaţĭ se folosesc pentru trebuinţele curente ale comitetului: dare, arunc comunal, remuneraţiunĭ pentru membrii comitetului ş. a.

Fie-care proprietar, când se duce în pădure după lemne, trebue sĕ fie provĕdut cu un bilet (ţidulă), care însĕ are valóre numai pentru ḑiua, pe care se liberéză. Biletul numit se predă păzitorului de pădure, când se aduc lemnele. Décă cineva se duce fără bilet în pădure şi e prins cu lemnele, acela se consideră de prevaricant şi se pedepsesce fórte aspru, pe basa legilor silvanale.

Décă proprietarii de pădure, în înţelegere cu comisiunea silvanală, voesc sĕ vêndă anumite parţele întregĭ din pădure, cu lemnele aflătóre pe ele, al căror preţ trece peste 2000 cor., atuncĭ trebue sĕ se escrie publicaţiune în foile locale. Fără publicaţiune în foile locale, séu în lipsa acestora în alte foi de specialitate, numai comisiunea administrativă comitatensă póte acorda licenţia de lipsă pentru vêndare (§. 36).

Preţuirea lemnelor din pădure se face de către silvicultorul de cerc séu comunal, care statoresce tot-odată şi condiţiunile de lipsă pentru publicare şi vêndare. Tot aşa se întêmplă şi cu acordarea păşunatului pentru vite, cu vinderea ghindei şi a jirului, pe unde esistă şi astfel de producte.

Condiţiunile de vênḑare, precum şi ḑiua ei trebue publicate cel puţin cu 15 ḑile mai înainte, celor interesaţĭ, ér actele de lipsă se aştern mai înainte cu 8 ḑile comisiunei administrative, care la rêndul ei póte trimite şi un membru din sînul sĕu la licitaţiune, décă acésta se ţine la faţa locului.

Silvicultorul cercual séu comunal conduce alegerile pentru comitetul silvanal, presidéză în cas de lipsă la şedinţele lor şi ale adunării generale, îngrijesce, ca ţevile de pădure sĕ fie tot-déuna în stare bună, mĕsură şi face mapele de lipsă pentru tăiatul lemnelor, pentru împădurirea poienilor şi a locurilor góle, face planul de lipsă pentru întrebuinţarea productelor din pădure, pentru păşunatul vitelor în locurile de păşunat, îngrijesce asupra vigililor de pădure, ca aceştia sĕ arate pe prevaricanţĭ, face paşii de lipsă pentru pedepsirea acelora, mijlocesce licenţiile de lipsă dela comisiunea silvanală pentru cei interesaţĭ ş. a.

Comisiunea administrativă comitatensă este forul al doilea pentru administrarea pădurilor, care hotăresce în causele de neînţelegere dintre proprietarii pădurilor şi comisiunea silvanală, ér judecătoria administrativă şi ministrul de agricultură, hotăresc în a treia instanţă.

Aceste lucrurĭ mai însemnate despre administrarea pădurilor ar trebuì sĕ şi-le însemneze fie-care proprietar de pădure, ca în cas de lipsă sĕ se pótă folosi de ele.

I. G.

Casa, curtea şi grădina.

Prea puţină grije are ţĕranul nostru de casa, curtea şi grădina sa.

Case scunde, cu puţine încăperĭ, umede şi nesănĕtóse, făcute de bârne séu bătute de pămênt, aşeḑate de-a-valma fără pic de simetrie; în curţĭ mult puţin murdare şopróne desfundate şi şurĭ puţin încăpĕtóre, aprópe tóte acoperite cu paie, stuh, orĭ şindilă; — cam aşa ni-se înfăţişéză în mare parte locuinţele şi clădirile economice ale plugarilor noştri. In grădinile lor mai găsim şi astăḑi în loc de legumĭ ierburĭ sĕlbatice, urzicĭ, cucute ş. a.; în loc de pomet, icĭ-cólea câţĭ-va prunĭ piperniciţĭ, crescuţĭ la voie şi întêmplare.

Mai bine merg în privinţa asta ţĕranii noştri dela munte, şi deosebit bine cei-ce locuesc în apropierea séu chiar în aşa numitele comune săsescĭ.

Nu vrem sĕ îndemnăm pe nimenea, cu atât mai puţin pe ţĕranul plugar, a face lux cu locuinţele şi clădirile sale economice; căcĭ amortisarea capitalului îmbrăcat în ele, cheltuelile de întreţinere, premiile de asigurare în contra focului ş. a., tóte acestea cad în sarcina venitului, ce-l aduce moşia dela câmp. Vom ḑice însĕ: casele sĕ le clădim după cerinţele higienice şi potrivit frumóse; şoprónele şi şurile destul de încăpĕtóre pentru adăpostirea lemnelor de foc şi a uneltelor agricole, pentru grajdurile de vite şi păstrarea recoltelor; tóte pe cât se póte de material solid şi acoperite cu ţiglă.

Curtea trebue planisată, aşternută cu un strat bun de prund şi provĕḑută la loc potrivit cu un şănţuleţ pentru scurgerea apei de plóie, ca aşa apoi sĕ o putem ţiné pururea curată.

Pămêntul din grădină sĕ-l îmbunătăţim pe cât numai se póte. Căcĭ, vorba ceea: 100 stânjinĭ pătr. loc de grădină face cât 1000 st. pătr. loc de câmp în aceleaşĭ cheltuelĭ de gunoiŭ şi braţe de muncă. Décă grădina e prea apătósă, prisosul de apă sĕ-l scurgem prin canale de desfundare, acoperite séu deschise, séu prin săpare de puţurĭ până la stratul de nisip; décă dimpotrivă e prea petrósă, sĕ desfundăm prundul, sĕ cernem petrişul şi sĕ-l aşternem pe cărărĭ, ér stratul de cultivat sĕ-l îmbunĕtăţim prin adaus alt soiu bun de pămênt.

Grădina întrégă apoi vom împărţi-o în cel puţin douĕ despărţĕminte mai marĭ. Locul cel mai bun îl vom ţiné pentru cultura zarzavaturilor (legumelor), celalalt pentru plantaţiunĭ de pomet. Pomii sĕ-i alegem după soiurile cele mai bune şi după-cum credem că le priiesce pămêntul şi clima. Gropile lor le facem în ajunul iernii; primăvara apoi sĕ sădim altoii cu tótă îngrijirea.

Locul de pe sub pomĭ, câtă vreme ne îngădue umbra lor, sĕ-'l cultivăm cu plante de săpat.

Locul zarzavaturilor (verdeţurĭ) sĕ-'l împrejmuim de jur împrejur cu agrişĭ rosinchine, smeură ş. a.; apoi îl vom împărţi în patru straturĭ, şi vom cultiva perênd: 1. Castraveţĭ, şi până la întinderea lor, sălată, 2. Morcovĭ, pătrângei şi ţeler în rêndurĭ de 15 cm. ca sĕ-i putem săpa. 3. Cépă, sĕmĕnată şi sădită. 4. Isvorniţĭ pentru deosebitele seminţe, patlagele, ardeiŭ. Pe locurĭ rĕmase góle, şi pe lângă cărărĭ vom pune calarabe, ridichĭ, fasole ológă ş. a.; la loc potrivit chiar şi florĭ. Varza şi cartofiĭ îi cultivăm în câmp.

Lucrată astfel grădina nóstră nu numai că ni-se preface într'un bogat magazin pentru trebuinţele nóstre de hrană, şi banul câştigat cu destulă trudă nu va mai trece aşa uşor în mâna precupeţului séu a grădinarului bulgar, dér tot-odată ni-am agonisit printr'ênsa un loc de plăcere, un loc de desfătare.

„Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român“.

Lista tragerii la sorţĭ a LOTERIEI CASEI NAŢIONALE

7(20) Octomvre 1900.

(Câştigurile se vor ridica cel mult până la 20 Dec. c.)

Au câştigat obiecte în valóre de:

10,000 corône: Nr. 28621.

3,000 corône: Nr. 2558.

Câte 1000 cor.: N-rii 13705, 93605.

Câte 500 cor.: N-rii 3381, 15236, 35321, 60579, 67693.

Câte 200 corône: N-rii 5798, 8645, 11819, 27760, 41385, 43617, 44147, 66,283, 86509, 87983.

Câte 100 corône: N-rii 4386, 4929, 9868, 23790, 35856, 40744, 46851, 64713, 95542, 97029.

Câte 75 corône: N-rii 21741, 23188, 43474, 46350, 52206, 53185, 54016, 59396, 62146, 62966, 64660, 65354, 66750, 66971, 74184, 82361, 85055, 92543, 94478, 99150.

Câte 50 corône: N-rii 7334, 11651, 12079, 12203, 14482, 17389, 17658, 30667, 33488, 36780, 37560, 42430, 46959, 57986, 76252, 79079, 85996, 90044, 93732, 99376.

Câte 20 corône: N-rii 429, 2439, 2879, 5278, 6411, 7183, 13952, 14097, 15361, 22820, 23867, 25001, 26027, 28877, 28998, 32690, 39516, 43064, 43178, 52285, 54593, 55388, 58755, 59114, 60371, 60899, 64111, 65217, 67817, 67854, 68055, 69009, 72351, 73768, 78683, 83757, 86061, 86103, 87375, 89357, 89735, 90399, 91222, 91530, 92106, 93026, 94811, 98611, 99461, 99730.

Câte 10 corône: N-rii 12, 2040, 2102, 2913, 5318, 5394, 6468, 7046, 7118, 7132, 8383, 8970, 9420, 9680, 11012, 12735, 12748, 13579, 13931, 14108, 14307, 15816, 22277, 23599, 23882, 23948, 24554, 24563, 25084, 25522, 26015, 26808, 27662, 28316, 28926, 32519, 32901, 36241, 36556, 38673, 39490, 39828, 42186, 42458, 42681, 42917, 42970, 43118, 43313, 44443, 44541, 45900, 47677, 48661, 49671, 50068, 50484, 54039, 55456, 55978, 58589, 60143, 63973, 64895, 65736, 66397, 67528, 69332, 69769, 70675, 73491, 73693, 74804, 75182, 76362, 76498, 77741, 78131, 79238, 79525, 80793, 81566, 82045, 82087, 82203, 82535, 83395, 84631, 85848, 88040, 90869, 93701, 94006, 94762, 97203, 97299, 97314, 97391, 97923, 99310.

Biroul Loteriei.

Datoria de-a fi soldat.

— Ce te face, vecine, sĕ fii aşa posomorît pe ḑiua de adĭ?

Ia, nĕcasurĭ! Pe fiu-meu o sĕ-l ia acum în armată.

— Şi de asta te superĭ?

— Veḑĭ bine. Mĕ supĕr, fiind-că am umblat în tóte părţile şi n'am isbutit sĕ-l scap.

— Unde ai fost?

— Da pe unde n'am alergat? Pe la colonelĭ, pe la majorĭ, pe la doctorĭ, pe la cine cunosceam şi eu; ba m'am căciulit şi pe la alţii, numai ca sĕ-mĭ dea scrisorĭ. Aşĭ fi fost bucuros sĕ cheltuesc nu sciu cât numai sĕ-l scap. Audĭ! Băiatul meu sĕ stea trei anĭ în casarmă!

— Ce sĕ facĭ? asta e datoriă de cetăţén.

— Datoriă... datoriă... S'o facă alţii, nu ḑic, dér eu nădăjduesc sĕ-mĭ scutesc băiatul.

— Şi cine sĕ apere ţéra?

— Écă vorbă! Tocmai pe băiatul meu l'ai găsit? Sunt ei alţii destui.

— Décă or ḑice toţĭ aşa, atuncĭ...

— De! Adevĕrat este că, décă ar ḑice toţĭ... Dér omul caută sĕ-şĭ facă tréba cum îi vine la socotélă.

— Dér la socotéla ţĕrii nu te gândescĭ?

— Audĭ vorbă! Par'că ţéra se gândesce la mine...

— Dér cine este ţéra, vecine Niţă?

— Cine? Écă na! Cine sĕ fiă? Guvernu...

— Veḑĭ, că nu este aşa. Ţéra o formăm noi cu toţii: eu şi d-ta şi Petrache, chiristigiul din colţ şi Vasilache, bărbierul de colo şi altul şi altul... şi toţĭ la un loc.

— Bine, bine, aşa este; dér décă sunt eu ţéra, de ce n'am voiă sĕ facă ce vréu?

— Pentru-că şi cel de dincolo ar face tot ce vré şi, în loc sĕ fiă înţelegere între noi, ar fi numai gâlcévă şi — Dómne feresce! — póte chiar bătaiă.

— De asta cam aşa e...

— Ca sĕ mérgă ţéra bine, trebue fiă-ce om sĕ cugete, că lucréză pentru sine, căcĭ décă o fi statul — ţéra — în belşug şi nouă o sĕ ne mérgă bine.

— Ce! Imĭ dă mie statul parale?

— Iţĭ dă.

— Hei! bată te norocul!... Mai audiĭ una. Adicătelea, décă or fi parale multe în vistierie, o sĕ mĕ chieme pe mine şi o sĕ-mĭ ḑică: „Na şi ţie, Niţă, că avem banĭ berechet!“

— Nu aşa, vecine...

— Dér cum?

— Décă statul are banĭ, nu-ţĭ pune birurĭ şi; décă nu-ţĭ ia, însemnéză că-ţĭ dă. Ia veḑĭ acum când statul are nevoiă, n'audĭ tótă ḑiua de birurĭ şi câte altele?

— Asta aşa e, ḑĕu...

— Veḑĭ dér că, décă statul e în nevoiă, iţĭ ia mai mult. Decĭ, merge bine statului, merge bine tuturor. Prin urmare şi d-ta ai interes ca statul sĕ mérgă bine.

— De! Cam aşa...

— Apoi nu e tot aşa cu miliţia? De ce face serviciŭ militar?

— Sciu şi eu?...

— Pentru-că e nevoiă ca ţéra nóstră sĕ fiă gata sĕ se apere când ar fi atacată. Ţi-ar plăcea, vecine Niţă, sĕ te pomenescĭ acum, când stăm colea de vorbă liniştiţĭ, că vin nisce soldaţĭ turcĭ orĭ bulgarĭ, orĭ muscalĭ orĭ mai sciu şi eu ce?... şi sĕ te apuce la bătaiă, sĕ-ţĭ ia din casă ce-or găsi, orĭ sĕ te omóre?

— Ce tot spui braşoave? Cum au sĕ ajungă până în Bucurescĭ?

— Bine, pe drum.

— Pe drum, pe drum... dér soldaţii dela graniţă au sĕ-i lase?...

— A! te-am prins! Vedĭ, nu poţĭ sĕ-ţĭ închipuescĭ o ţéră nepăzită la graniţă...

— Firesce...

— E! Cine s'o păzéscă?

— Soldaţii.

— Dér soldaţii cine sunt? Nu suntem noi, nu sunt copiiĭ noştri?

— Ba cam aşa...

— Veḑĭ, dér, că avem noi singurĭ interes sĕ fiă ţéra apĕrată. Fiă-care om se simte mai sigur în casa lui, când scie, că ţéra are armată. Ai auḑit d-ta de vremurile mai vechĭ, când n'aveam oştire, cum veniau Turcii şi Muscalii orĭ când şi vai de bieţii creştinĭ! D'abia aveau vreme sĕ fugă cu ce apuca!

—Da, mi-a spus bunică-mea, Dumuneḑe s'o ierte!... ci-că aşa era pe vremea ei. Ḑicea, că odată a fugit cu părinţii ei pe la Braşov, altă-dată a stat în pivniţă o sĕptĕmâna şi le era frică sĕ iasă de-acolo şi la urmă isprăvise mâncarea şi erau sĕ móră de fóme.

— Ei veḑĭ, vecine, cum era pe vremea când n'aveam oştire.

— Aşa e; ai dreptate.

— Trebue dér sĕ mergem cu toţii la oştire, sĕ ne trimitem bucuros copiiĭ, căci... la urma urmei, apărând ţéra, ne apĕrăm pe noi înşine.

— De acum am înţeles, că şi fiu-meu trebue sĕ mérgă sĕ-şĭ facă serviciul militar.

(A.)

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 2 Novembre n. 1900.

Renta ung. de aur 4%	114.75
Renta de coróne ung. 4%	90.35
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	119.60
Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½%	98.35
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	116.75
Bonurĭ rurale ungare 4%	91 35
Bonurĭ rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	163.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	138.75
Renta de argint austr.	97.20
Renta de hârtie austr.	96.95
Renta de aur austr.	114.60
Losurĭ din 1860.	132.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.87
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	656.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	658.75
Napoleondorĭ	19.20
Mărcĭ imperiale germane	117.60
London vista	240.55
Paris vista	95.85
Rente de coróne austr. 4%	98.25
Note italiene	90.70

Cursul losurilor private

din 31 Oct. 1900.

	cump.	vinde
Basilica	12.15	13.15
Credit	389.25	391.25
Clary 40 fl. m.	126.—	130.—
Navig. pe Dunăre.	—.—	—.—
Insbruck	65.50	68.50
Krakau	71.50	72 25
Laibach	50.—	52.—
Buda	130.50	132.50
Palffy	129.—	130.—
Crucea roşie austriacă	41.75	42 75
„ „ ung.	19.50	20.50
„ „ ital.	60.—	62 —
Rudolf	—.—	—.—
Salm	170.—	173 —
Salzburg	64.50	66.50
St. Genois	193.—	202.—
Stanislau	150 —	160.—
Trientine 4½% 100 m. c.	—.—	—.—
„ 4% 50	—.—	—.—
Waldstein	—.—	—.—
„ de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	—.—	—.—

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu şi la **Eremias Nepoţii.**

PUBLICAŢIE.

Se aduce la cunoscinţa publică, că după ce **Inaltul Minister reg. ung. de finanţe** prin organele sale de controlă a făcut revisia losurilor clasei I., a **loteriei a şeptea** de clasă reg. ung. priv. sau predat losurile colectorilor principalĭ spre vêndare.

Planul loteriei aprobat de Inaltul Ministeriŭ reg. ung. de finanţe, se publică:

Planul Loteriei a VII-a clasă reg. ung. priv. 100,000 Losurĭ, 50,000 câştigurĭ.

Clasa întâie

Depunere 12.— coróne.

Tragerea în 15 si 16 Nov. 1900.

Câştigurĭ			Coróne.
1	à		60000
1	á		20000
1	à		10000
1	à		5000
3	à	2000	6000
5	à	1000	5000
8	à	500	4000
30	à	300	9000
50	à	100	5000
2900	à	40	116000
3000 câşt.		Coróne	**240000**

Clasa a dóua

Depunere 20.— coróne.

Tragerea: în 12 şi 13 Dec. 1900.

Câştigurĭ:			Coróne
1	à		70000
1	à		25000
1	à		10000
1	à		5000
3	à	3000	9000
5	à	2000	10000
8	à	1000	8000
20	à	500	10000
60	à	300	18000
3900	à	80	312000
4000 câşt.		Coróne	**477000**

Clasa a treia.

Depunere 32.— coróne.

Tragerea: în 8, 9 şi 10 Ian. 1901.

Câştigurĭ:			Coróne.
1	à		80000
1	à		30000
1	à		20000
1	à		15000
3	à	10000	30000
5	à	5000	25000
8	à	2000	16000
10	à	1000	10009
70	à	500	35000
4900	à	130	637000
5000 câşt.		Coróne	**898000**

Clasa a patra.

Depunere 40.— coróne.

Tragerea în 6 şi 7 Februarie 1901.

Câştigurĭ;			Coróne.
1	à		90000
1	à		30000
1	à		20000
1	à		15000
3	à	10000	30000
5	à	5000	25000
8	à	2000	16000
10	à	1000	10000
70	à	500	35000
3900	à	170	663000
4000 câştigurĭ		Coróne	**934000**

Clasa a cincea.

Depunere 32.— coróne.

Tragerea în 27 şi 28 Februarie 1901.

Câştigurĭ:			Coróne.
1	à		100000
1	à		30000
1	à		20000
1	à		15000
3	à	10000	30000
5	à	5000	25000
8	à	2000	16000
10	à	1000	10000
70	à	500	35000
3900	à	200	780000
4000 câştigurĭ		Coróne	**1061000**

Clasa a şésa.

Depunere 24.— coróne.

Tragerea: din 19 Mart. până la 15 April 1901.

Cel mai mare câştig în cas favorabil

1.000,000 Un milion

CORÓNE.

Câştigul care se va trage la urmă din aceste 480 cajĕtă premiul.

1	prem.	600000	600000
1	câş. à	400000	400000
1	à	200000	200000
1	à	100000	100000
1	à	60000	60000
1	à	40000	40000
2	à	30000	60000
3	à	20000	60000
20	à	10000	200000
50	à	5000	250000
400	à	2000	800000
720	à	1000	720000
1000	à	500	500000
27800	à	200	5560000
30000	Câştig. şi premii cor.		**9550000**

Tragerea câştigurilor clasei I., **va avé loc în 15 şi 16 Nov.** a. c. în presenţa **oficiului de control reg. ung.** şi a unui notar public reg. în Salónele Redutei. Losurile se capĕtă la toţĭ colectorii loteriei de clasă reg. ung. priv.

Budapesta, 14 Octomvre 1900.

DIRECŢIUNEA

Loteriei de clasă reg. ung. privilegiată.

LONYAY. HAZAY.